ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНО-СЛУЖБОВИХ ВІДНОСИН У ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ.

Олександр Анатолійович ПРИСЯЖНЮК,

кандидат юридичних наук

Доктринальна динаміка правового регулювання державно-службових відносин в умовах сьогодення відзначається системним вдосконаленням адміністративно - правового статусу державних службовців та відповідних процедурних аспектів. Вказаний вектор побудови масиву нормативно – правових актів, що регламентують державно-службові відносини, пояснюється їх особливою специфікою, з огляду на те, що їх розвиток має вплив на еволюцію державного апарату, а також можливість державних службовців ефективно реалізовувати свої завдання та функції, покладені на них суспільством і державою.

У сучасній правовій науці сутність дефініції «правовідносини» вкладається у розуміння відносин між фізичними особами, які уособлюють правове відображення соціальних, політичних, економічних, сімейних, у деяких випадках моральних, а також інших суспільних відносин, де сублімується процес виникнення, зміни та припинення на фундаменті норм права суспільний зв'язок, учасники якого мають юридичні права й обов'язки, дотримання яких гарантується державою, а також несуть юридичну відповідальність [1, с. 17].

Слушним вбачається твердження В.Ю.Поплавського, який зауважував, що термін «державно-службові відносини» відбиває дві невід'ємні складові частини державної служби як правового явища – державне значення та службову діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, крім політичної [2, с. 17;].

В свою чергу М.П. Грай державно-службові відносини характеризує як «сукупність урегульованих нормами права суспільних відносин між державою, представленою державним органом або вповноваженою посадовою особою, і особою, що виникають і реалізуються з метою виконання завдань і функцій держави щодо виникнення й припинення державної служби та зміни статусу державного службовця» [3, с. 13].

Із згаданого вище можна зробити висновок, що ґенеза державно-службових правовідносин полягає у синтезі регламентованих діючим законодавством суспільних відносин, що складаються за участі держави в уособленні її органів та відповідних посадових осіб з одного боку, і державними службовцями - з іншого, які реалізуються з метою виконання завдань і функцій державної служби.

Формуючи авторське уявлення про базові аспекти державно – службових відносин, у тому числі і у правоохоронних органах, треба наголосити на тому, що спираючись на норми діючого законодавства, правова категорія, що досліджується, вбачається явищем, притаманним не тільки сфері державної служби, основні засади якої регулюються Законом України «Про державну службу», ними також слід вважати і процес проходження служби в Збройних Силах України, Національній гвардії України, Національній поліції України, Службі безпеки України, прокуратури та інших правоохоронних та правозахисних органах.

© Присяжнюк О. А., 2022

Основними завданнями працівників правоохоронних органів є захист прав і свобод громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку і забезпечення громадської безпеки, боротьба із правопорушеннями, забезпечення запобігання злочинам, їх припинення, розкриття і розслідування, розшук осіб, що вчинили злочини, вжиття заходів до усунення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень, забезпечення безпеки дорожнього руху, захист власності від злочинних посягань, участь у поданні соціальної та правової допомоги громадянам, сприяння у межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям у виконанні покладених на них законом обов'язків тощо [1, с. 94]

Вбачається, що державно-службові відносини є комплексним правовим інститутом, який регулює організацію та діяльність всіх службовців, в тому числі і працівників правоохоронних органів, та поєднує у собі правові норми різних галузей права, провідними з яких є норми адміністративного права.

Вказаними нормами регламентується процедура складання службово-кваліфікаційних характеристик; процедура атестування; присвоєння і позбавлення спеціальних звань; переміщення по службі за ініціативою керівника (начальника); конкурсне провадження, застосування дисциплінарних стягнень; здійснення контролю та нагляду за дисципліною та законністю в органах внутрішніх справ; відносини, пов'язані із організацією професійного навчанням правоохоронців [1, с. 95].

Підбиваючи підсумки наведеному слід констатувати, що сутність державно – службових правовідносини в правоохоронних органах у загальних контурах відбиває аналогічні відносини в інших державних органах влади та полягають у реалізації декларованих нормами адміністративного права суспільних відносин, що виникають, змінюються або припиняються під час проходження державної служби.

Список використаних джерел:

1. Музичук О. М. Особливості державно-службової діяльності працівників органів внутрішніх справ. Форум права. № 3. 2006. С. 93-98.

2. Поплавський В.Ю. Правове регулювання вирішення публічно-правових спорів у державно-службових відносинах: дис. … канд. юрид. наук: спец. 12.00.07; Нац. авіац. ун-т. К., 2015. С. 36.

3. Грай М.П. Державно-службові відносини в Україні: стан та напрями розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра наук з держ. упр.:спец. 25.00.03; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К., 2012. С. 13.

© Присяжнюк О. А., 2022